תנ״ר שום היתומים שלשים יום ושום הקרש ששים יום ומכריזין בבבל [ובערב] במאי עסקינן אילימא בבעל חוב עובד כוכבים מי ציית אלא פשיטא בבעל חוב ישראל בשלמא לרב הונא בריה דרב יהושע מיקל לה ג) בשחיב מדה, אלא לרב פפא קשיא אמר לך רב פפא א״ל בעית אימא כתובה משום חינא ואי בעית אימא בבעל חוב עובד כוכבים שקיבל עליו לדון בדיני ישראל א) קיבל עליו, ג) לימר להו עד דנדלי שקיבל עליו לזו ת״ש עד מת ליתן לאשה כתובתה ולבעל חוב חובו במאי עסקינן אילימא בב״ח עובד כוכבים מי ציית אלא פשיטא בבעל חוב ישראל בשלמא לרב הונא בריה דרב יהושע מיקל לה בשחיב מדה אלא לרב פפא בשלמא כתובה משום חינא אלא בעל חוב קשיא? לעולם בבעל חוב עובד כוכבים וכגון שקיבל עליו לדון בדיני ישראל א) קיבל עליו לימר להו עד דנדלי שקיבל עליו לזו ולא קיבל עליו לזו רבא אמר משום ישובר, א״ל רב הונא בריה דרב יהושע לרבא ומי חיישינן לשובר והתנן* הנפרעת שלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה? ואמר ר׳ אחא שר הבירה מעשה בא לפני ר׳ יצחק נפחא לאנטוכיא ואמר לא שנו אלא כתובת אשה משום חינא אבל בעל חוב לא ג) *ור״ב אמר רב נחמן ג) אפילו בעל חוב נמי, ואי חיישת לשובר, התם נמי ניחוש? א״ל התם כדאמרינן טעמא *שלא יהא כל אחד נוטל מעותיו של חבירו והולך ויגשב לו במדינת הים, אמר רבא הלכתא אין נזקקין לנכסי יתומין ואם אמר תנו״ נזקקין: שדה זו ומנה זו״ נזקקין ואין מעמידין אפוטרופוס שדה סתם ומנה סתם נזקקין ומעמידין אפוטרופוס, ד) אמרי נהרדעי בכולהו נזקקין ומעמידין אפוטרופוס לבד ממנמצאת שדה שאינה שלו דאחזוקי סהדי בשקרי לא מחזקינן, אמר רב אשי הלכך אזדקוקי לא מזדקקינן דהא אמר רבא הלכתא אין נזקקין, ואי מזדקקינן מוקמינן אפוטרופוס דאמרי נהרדעי בכולהו נזקקין ומעמידין אפוטרופוס לבד ממנמצאת שדה שאינה שלו דאחזוקי סהדי בשקרי לא מחזקינן: מתני׳

מתני׳ אילימא בבעל חוב עובד כוכבים • דלא בעי למיגמר עד דנדלי מי גלית להמתין ימי הכרזה: ת״ש • דתניא לעיל גבי הכרזה על מנת ליתן לגלחה כו׳: מי גלית • לימי הכרזה: רבא אמר • הא דלין נזקקין לנכסי יתומין: משום שובר • דשמא שובר היה לגביסה על השטר הזה שפרעו ויתומים אין יודעין היכן הוא: הנפרעת ה) שלא בפניו כגון ששלח לה בעל גט ממדינת הים: לא שנו • דבית דין יודעין לנכסי לדם שלא בפניו אלא כתובת אשה משום חינא לבעל חוב ימתין עד שיחזור: ואם אמר תנו שדה ומנה זו ומנה זו • אם אמר תנו שדה זו לפלוני כתובו לו מנה זו נזקקין ליתן לו ואין צריך להעמיד אפוטרופוס ליתומים על כך: שדה סתם ומנה סתם נזקקין ומעמידין אפוטרופוס • ליתומין לכרול להן חלק יפה ולהגבות את זה מן הזיבורית: אבל נמצאת • ביד היתומים שדה אחת שלא היתה של אביהן אלא גזולה, נזקקין להוציא גזילה מידם ואין צריך אפוטרופוס: בכולהו • אפי׳ שדה זו ומנה זו נזקקין ומעמידין אפוטרופוס בר ממנמצאת שאינה שלו דאין צריך אפוטרופוס אלא מיד מוציאין אותה מידם דאחזוקי סהדי בשקרי לא מחזקינן: מתני׳

[כתובות פח. ע״ש]

[ע״ל ורבא וכ״ל בכתובות פח. וכ״ל בכ״ב לגמפ]

[שם פח.]

רבינו גרשום

בשלמא לרב הונא מוקים לה בשחיב מדה • משום דאזדקינן אלא אתפשי צדדי: אלא לרב פפא • דאמר יתמי לאו בני מעבד מצוה אמאי מזדקקינן: ואיבעית אימא בב״ח פרטי • ומשום רבית וקבל עליו לדון בדיני ישראל להבדוה]: רבא אמר משום שובר • לא דמה מיזדקיק רב נחמן מעיקרא דאיכא למימר שמא שובר היה ביד לוה שפרע שטרו של מלוה ואבדו לפיכך אין נזקקין: לא שנו • דנאמנת בשבועה ולא חיישינן לשובר אלא כתובת אשה משום חינא: ואי חיישת לשובר התם נמי ניחוש בב״ח אמאי נפרע שלא בפניו בשבועה ניחוש שמא שובר יש לו לוה: א״ל התם בב״ח הנפרע שלא בפניו אמרינן לא חיישינן לשובר דאמרי׳ מעמא אבל בעל מא חיישינן לשובר: ואם אמר אבי היתומים קדם מיתתו תנו לפלוני נזקקין ב״ד ונתנין: ואם אמר תנו שדה זו ומנה זו לפלוני נזקקין ואין מעמידין אפוטרופוס ליתומים על זה הדבר לדון עם המלוה דכיון דאמר בפירוש שדה זו ומנה זו ניתנין אותה לו: [אבל אם אמר שדה סתם ומנה סתם נזקקין ומעמידין אפוטרופוס ליתומים שיטענו שמא לא אמר על שדה זו אלא על זו ודוחה ליבורית: אבל נמצאת שהיתה לו שדה שאינו שלו • ואמר תנו לו שלא היתה של מת אלא של זה שצוה ליתנה לו ודאי נותנין לו אותה שלא היתה שלו אע״ג דאמר שדה סתם ואין מעמידין אפוטרופוס דכיון דאיכא עדים דאמרי שלא היתה שלו אלא של זה אין צריך אפוטרופוס דאחזוקי סהדי בשקרי דאמרי דשל זה היא לא מחזקינן: בכולהו מעמידין אפוטרופוס אפילו באומר שדה

[ע״ל כדאמרינן]

[לפניו שם אימא רב אושעיא]

שיטה מקובצת

ה) כשחייב מדה אות ב׳ נסתק: ב) לינגר • גליון הבא מיירי בסלוה דעובד כוכבים ב ל א רבית וקבל עליו להתדין ימי ההכרזה • הרא״ש ז״ל: ג) לא ורבא: ד) אפוטרופוס א ב ל נמצאת שאינו שלו נזקקין ואין מעמידין אפוטרופוס אמרי: ה) הנפרעת כתובה שלא: ו) שובר • גליון והרא״ש תירץ דרבא דאמר מעמא משום שובר לא קשה ליה כל הני בריתות דמוקי לה כס״ד אין כתבין שובר: ז) לצדדי • גליון והריב״ם תירץ דרבא אמר למילתיה מקמיה הה הונא ורב הונא אקשיה ליה ושני ליה וקבלה מיניה ובתר כן אמר מילתיה: ח) ר״י דתנו דקאמר היינו דהדה שחייב לו ותא׳ תיבת נזקקין נמחק ותיבות איצטריכא ליה ל״ש ונמחק: ט) כגון שלא תבעוהו והדדה מעצמו דאמרינן בפרק גם פשוט: י) אבוה א״ל רכי: יא) ואין לומר אחזוקי: יב) אם לאו דשמא פרע ושכח ויש לו שובר ויעמידו כו׳ והשאר נמחק: יג) עדות פרעון או התפסת צדדי • גליון

מבנה (מדקה) קושיות על רבא דאמר אין נזקקין מטות דקנים אינן בני מיצוה מצוה

תשובות

"בשלמא לר׳ הונא בריה דר׳ יהושע"

גוטא

דין בשלמא לר הונא דאמר רבא דאין נזקקין לנכסי יתומים מטות ר״ל חטט דאבי״ם מקבל שובר ובכר ט״ל

גי׳ ל״ל הדר״ת וכ״ל מימה כו׳ ותור״י דלמ״ל דלא אמר תנו מקקין ומה דנקט כו׳ ומנה זו דשייך ביה תנו משום סכי לאינטריכא ליה ועוד כו׳

[ע״ל כדאמרינן]

ל״ל מחזקינן

[לפניו שם אימא רב אושעיא]

* בגמ׳ אינו נזק בכולהו אבוה מטות רבית נזקקין אבל בעל חוב ישראל לא־מטות חטט דנרי׳

[ע״ל מחזקינן]

[ע״ל מחזקינן]

[ע״ל מחזקינן]

ט) ר״ת לא אם יש לו שובר כ) הס״ד ומעמידין הוא תס״ד דאמרי׳ נהרדעי כו׳ ג) תוס׳ ל״ל מחייב

לכי